

Innst. S. nr. 114

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 8:105 (2005-2006)

Innstilling fra utenrikskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes om behandling av EØS-saker i Stortinget

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Norge har siden 1994 tatt inn om lag 4 800 rettsaker i norsk lov som en følge av EØS-avtalen. Nesten 80 pst. av norsk eksport går til EØS-området, og Norge henter ca. 70 pst. av importen fra det samme markedet. EØS-avtalen er etter forslagsstillernes oppfatning en nødvendig forutsetning for fortsatt verdiskaping i Norge. Samtidig gir EØS-avtalen ingen formell demokratisk innflytelse i form av forslagsrett eller medbestemmelse i beslutningsprosessen i EU. EØS-avtalen skaper etter forslagsstillernes oppfatning et demokratisk underskudd for Norge.

Dette underskuddet er større enn det trenger å være, skriver forslagsstillerne. Regjeringen inntar sine posisjoner i EØS-spørsmål uten at større, prinsipielle saker debatteres blant de folkevalgte i Norge. Det er etter forslagsstillernes oppfatning et demokratisk problem. Åpen debatt i Stortinget kan bidra til å stimulere det offentlige ordskiftet om spørsmål av nasjonal betydning. I dag involveres gjerne Stortinget, gjennom EØS-utvalget, etter at viktige saker er avgjort i Brussel. De folkevalgte bør etter forslagsstillernes oppfatning få anledning til å gi uttrykk for hvilke posisjoner Norge bør innta, når myndighetene forsøker å påvirke beslutningsprosessen i EU.

Forslagsstillerne vil be om at utenriksministeren avholder halvårlige redegjørelser om viktige EU- og EØS-saker i Stortinget. Domsavsigelser i EU med spesiell betydning for Norge bør omfattes av redegjørelsen. Den utenrikspolitiske redegjørelsen er etter for-

slagsstillernes oppfatning for omfattende til at EØS-saker kan behandles på en tilfredsstillende måte. Det er en forutsetning at sakene som behandles i redegjørelsen, ikke er avgjort i EU. Hvis det er mulig, bør sakene behandles før Europaparlamentet gjennomfører sin første lesing av saken. Dette vil medføre at norske folkevalgte vil være i forkant av behandlingen i EU, i motsetning til dagens praksis.

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avholde halvårlige redegjørelser for Stortinget om viktige EU- og EØS-saker."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelson, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, viser til at vårt eksisterende samarbeid med EU er basert på EØS-avtalen, og at en velfungerende EØS-avtale er nødvendig for å sikre norske aktører likeverdig tilgang til det indre markedet og tilrettelegge for et bredt samarbeid på andre samfunnsområder.

Komiteen merker seg den avgjørende betydning utviklingen av EUs regelverk har for norsk rett i henhold til EØS-avtalen.

Det er derfor etter komiteens oppfatning viktig at Norge på ulike måter aktivt ivaretar sine interesser i forkant av beslutningene i EU.

Komiteen viser i denne sammenheng til behandlingen av St.meld. nr. 23 (2005-2006) Om gjennomføring av europapolitikken.

Komiteen mener at Stortinget også må involveres i større grad i dette arbeidet, og er enig med forslagsstillerne om at Stortinget må få mulighet til åpen debatt om større og prinsipielle EU/EØS-saker i god tid før beslutningsprosessen er over i EU.

Komiteen støtter derfor forslaget i dokumentet om at Regjeringen bør avholde halvårlige redegjørelser om viktige EU/EØS-saker i Stortinget. Unntak fra denne hovedregelen kan gjøres i samråd mellom Stortinget og Regjeringen.

Det er nødvendig at Regjeringen gir informasjon til Stortinget om saker som er av spesiell betydning for Norge på et tidligst mulig tidspunkt.

Komiteen viser her også til innstillingen til St.meld. nr. 23 (2005-2006) når det gjelder en grundigere drøfting av Stortingets medvirkning i arbeidet med EU/EØS-saker og forslag i denne forbindelse.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen avholde halvårlige redegjørelser for Stortinget om viktige EU- og EØS-saker.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 7. februar 2007

Olav Akselsen
leder

Vidar Bjørnstad
ordfører